

Factsheet regionale economische ontwikkeling en arbeidsmarkt

*"It's the economy, stupid"**

"It doesn't matter when we start, it doesn't matter where we start, all that matters is that we start"

Het is een open deur te zeggen dat gemeenten voor veel uitdagingen staan vooral als het gaat om het sociale domein, veiligheid en zaken als intergemeentelijke samenwerking. Maar als het gaat om ondernemerschap trekken we de deur dicht.

Het lijkt wel of fundamentele ontwikkelingen in de economie en op de arbeidsmarkt als een vaststaand gegeven worden beschouwd waar de gemeente zelf geen rol in heeft. **De wethouder EZ** bestaat al heel lang, maar de invulling is in de afgelopen jaren weinig veranderd. Nieuwe portefeuilles als 'duurzaamheid' of 'wijkbeheer' vinden we kennelijk belangrijker.

De gemeente zal de komende jaren meer moeten inzetten op de lokale economie en daarmee samenhangend de arbeidsmarkt. Werkgelegenheid en vooral het veranderende aanbod van arbeid nopen daartoe. Of het nu een binnenstad met winkels betreft, een perifere regio waar industrieën verdwijnen, een agrarisch gebied, een grensregio, havens of een grote studentenstad, er komt veel op ons af. De verschillen tussen stedelijke netwerken en het platteland worden groter. Het positieve is dat er voldoende kansen zijn en om volgens Cruijff te spreken: "Je moet schieten, anders kun je niet scoren." Wij moeten kansen zien, creëren en lef tonen. Daarover gaat het programma Regionale Economische Ontwikkeling en Arbeidsmarkt. De gemeente heeft een economische binnen- en buitenkant. De binnenkant betreft de dienstverlening zoals vergunningen, administratieve lasten, aanleg en beheer van bedrijfsterreinen en de contacten met ondernemers van MKB tot multinational. De buitenkant is die van belangenbehartiger die faciliteert, maar vooral stimuleert en aanjaagt.

Kortom, leg de rode loper maar uit voor de ondernemer!

Regionale economie en arbeidsmarkt

De VNG zoekt samen met gemeenten naar hun meest effectieve bijdrage aan economische groei. We nemen succesvolle regio's onder de loep, analyseren succesfactoren en verspreiden kennis om van daaruit gemeenten met elkaar en met andere partijen te verbinden en de uitvoeringskracht van gemeenten te versterken. Dat gebeurt via het programma Regionale Economische Ontwikkelingen en Arbeidsmarkt (REOA).

Hier staan de volgende vragen centraal:

- Hoe kunt u een betere dienstverlening aan ondernemers organiseren, de rode loper uitleggen?
- Hoe kunt u gemeentelijk beleid en uitvoering op het terrein van o.m. economische zaken, sociale zaken en onderwijs, verbinden tot integraal beleid?
- Welke samenwerking tussen gemeenten onderling is nodig? Hoe kom je tot het bepalen van de kracht van de regio? Met welke partners doe je dat samen en op welke schaalniveaus? Hoe kom je tot gezamenlijke doelstellingen en wat is nodig om die te realiseren?

Concreet, met tastbaar resultaat

Het programma gaat uw gemeente:

- inzicht bieden in de rol die u kunt spelen bij het bevorderen van de regionale en lokale economie, in verbinding met arbeidsmarktbeleid,
- mogelijkheden voor economische ontwikkeling opleveren door inzet richting concrete acties met partners in de regio,
- helpen een gezamenlijke lobbyagenda te formuleren om kansen te vergroten en belemmeringen in economisch beleid weg te nemen.

Dit vertaalt zich in behoud of groei van werkgelegenheid en partnerships met andere overheden, ondernemers en andere partijen.

Focus op wat kan

De VNG zet in op stimuleren, verbinden, inspireren en agenderen. Daarbij hebben we aandacht voor aansluiting op de economische structuur en arbeidsmarkt en het leggen van verbindingen met bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen. Een betere dienstverlening aan ondernemers organiseren we o.a. via ons Kenniscentrum dienstverlening.

Verder is het vinden van schaalniveaus, passend bij de ambities van belang. Net als de relatie tussen stad en omland. Het gaat dan niet alleen om de specifieke rol van steden bij economisch beleid, maar ook om die van middelgrote en kleine gemeenten.

Een aantal activiteiten staan daarbij centraal:

- We benoemen de kern van succes: door succesvolle aanpakken van economische regio's te beschrijven, er de kern uit te halen en dit gedachtegoed in samenhang te brengen tot handelingsperspectieven voor gemeenten bij de ontwikkeling van hun economisch beleid.
- We passen opgedane kennis breed toe. Het succes van een regio is niet altijd toepasbaar in een andere regio. Door erover te discussiëren kan de doorontwikkeling ervan ten behoeve van maatwerk in andere regio's worden gestimuleerd.
- We versterken bestaande succesregio's en stimuleren cross-overs. Succesvolle regio's reflecteren met elkaar over hun succes, waardoor ze van elkaar leren en hun kracht verder vergroten. Onafhankelijke onderzoekers en boegbeelden van de Nederlandse en/of internationale economie kunnen daar bij worden betrokken. Beoogd resultaat is dat bestaande successen van economische regio's een vervolg kunnen krijgen in nieuwe successen.
- We monitoren de economische groei die voortkomt uit de (uitrol van) succesvolle ontwikkelingen. Het gaat er om dat bedrijven kunnen groeien en burgers een baan en perspectief hebben.

Waarom een programma regionale economische ontwikkeling en arbeidsmarkt?

Regionale economie als motor voor welvaart en een gezonde arbeidsmarkt

Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven, verbetering van de dienstverlening aan het bedrijfsleven, bevorderen en behoud van ondernemerschap, verbindingen maken met bedrijven en onderwijsinstellingen, verminderen van onnodige regeldruk, regionaal arbeidsmarkt beleid. Het zijn thema's die hoog op de agenda van gemeenten staan.

De ambitie bij te dragen aan groei van de economie is een publiek belang dat in veel collegeprogramma's is terug te vinden. Het besef leeft dat economische groei en innovatie een voorwaarde zijn voor behoud van welvaart en voor behoud en groei van werkgelegenheid. Aanjagen van samenwerking, ondersteunen, en ruimte geven aan initiatieven, zien steeds meer gemeenten als bescheiden maar belangrijke bijdrage aan de regionale economische ontwikkeling. Taken en grote financiële belangen, die alleen in samenwerking met andere publieke en private partners kunnen worden gerealiseerd.

Niet concurreren maar samenwerken vanuit eigen kracht

Steden zijn -wereldwijd- de motor van economische groei, hotspots van innovatie en broedplaatsen van ondernemerschap. Ze trekken talenten en investeringen aan van over de hele wereld. Dat is in Nederland niet anders, zij het dat de kracht van Nederland niet ligt in metropolen maar in een aaneengesloten netwerk van agglomeraties. Die bestaan uit een of meer middelgrote gemeenten en hun ommeland. Nabijgelegen steden en agglomeraties kunnen elkaar versterken als de verbindingen tussen die regio's heel goed zijn.

Het is duidelijk dat er op allerlei gebied verschillen zijn, die invloed hebben op de mogelijkheden voor innovatie en economische ontwikkeling. Het is daarom van belang om te zoeken naar de kracht, het DNA, van de gemeente, van de regio. Regionale specialisatie is dé trend voor de toekomst. Rond zuivel, technologie, havens of een andere economische activiteit. Het succes van de een is niet zo maar te kopiëren door de ander.

Het verhaal van de stad wordt vaak verteld door burgers. Daarom is het zo belangrijk om aan te sluiten bij hun initiatieven. Sectorale en solistische oplossingen werken niet meer. En in stedelijke regio's is een gezamenlijke aanpak van 'stad en ommeland' vereist. Geen enkele gemeente kan het alleen; het gaat om verbinding met elkaar en met private partners.

Gezien het open karakter van onze economie en voortgaande globalisering, moeten we daarbij ook internationaal denken. Minimaal Europees. In dat opzicht geldt de noodzaak tot samenwerking misschien nog wel in versterkte mate en ook op een andere schaal. Het heeft geen zin dat Nederlandse regio's elkaar beconcurreren; samen moeten we aantrekkelijk zijn ten opzichte van andere regio's in Europa. Pas daarna doet het er toe wáár in Nederland een bedrijf zich vestigt.

Verbinding kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheid

In succesvolle regio's werken alle stakeholders samen in flexibele netwerken in kleinere en grotere geografische eenheden, aan gemeenschappelijke ambities die voortkomen uit het DNA van de regio. Die 'nieuwe polder' op regionaal niveau bestaat uit de verbinding tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheden – publieke en private partijen -. Deze triple helix is veelal nog in ontwikkeling, het is meer praten dan doen. De randvoorwaarden voor het optimaal functioneren ervan kunnen nog verder worden ingevuld. Zo kennen we de arbeidsmarktregio, die zich met name richt op kansarme groepen. In aansluiting daarop zijn echter ook andere verbindingen nodig.

Wat gaat uw gemeente doen?

Het programma is op zoek naar gemeenten die in deze aanpak hun succes en/of vragen willen delen met andere gemeenten en zo samen willen bijdragen aan het vergroten van de kans op groei van economie en werkgelegenheid.

Meer informatie

Het programma Regionale Economische Ontwikkeling en Arbeidsmarkt is een initiatief van de VNG. Er wordt samengewerkt met organisaties als KING en Platform 31. Voor nieuws en informatie: vng.nl/economie

Contactpersoon: Marianne Schrijver, programmamanager. Tel: 070 3738516, 06 46196843 of [economie@vng.nl](mailto:conomie@vng.nl).